

STICHTING

Groene
en **Blauwe** Diensten

OVERIJSEL

BESTUURVERSLAG 2022

Landschap dat ons beweegt

JAARVERSLAG 2022

Stichting Groene en Blauwe Diensten Overijssel

Colofon

Juridische structuur

Statutaire naam:	Stichting Groene en Blauwe Diensten Overijssel
Vestigingsplaats:	Dalfsen
Rechtsvorm:	Stichting
Adres:	Landgoed De Horte, Poppenallee 39, 7722 KW Dalfsen
Kvk-nummer:	08171847

Versie, datum en vaststelling

Versie:	Definitief
Datum:	25 mei 2023
Vaststelling door bestuur:	29 juni 2023
Goedkeuring door RvT:	17 juli 2023

Inhoudsopgave

Bestuursverslag 2022

1. Missie, visie en activiteiten	4
2. Doelrealisatie	5
3. Bestuur en Raad van Toezicht.....	7
4. Financiële resultaten.....	10
5. Jaaroverzicht 2022	13
6. Toekomstplannen 2022 en verder.....	16
7. Risico's	17
8. Jaarrekening 2022.....	18
• Balans per 31 december 2022	
• Staat van baten en lasten over 2022	
• Kastroomoverzicht over 2022	
• Toelichting behorend tot de jaarrekening	
• Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling	
• grondslagen voor de resultaatbepaling	
• Toelichting op de balans	
• Niet in de balans opgenomen verplichtingen	
• Toelichting op de staat van baten en lasten	
• Ondertekening bestuur	

BESTUURSVERSLAG 2022

1. Missie, visie en activiteiten

Missie

Van een mooi landschap kan iedereen gratis genieten. Niemand hoeft te betalen voor een wandeling of een fietstocht door mooie landschappen. We genieten van de landschapsstructuren, we recreëren in het landschap, het landschap kent door zijn afwisseling in elementen een grote biodiversiteit en heeft een grote cultuurhistorische waarde die we willen behouden. Dit alles maakt dat een landschap een collectief goed is, waar vraag en aanbod niet via een markt gereguleerd kunnen worden. Het landschap blijft echter niet kosteloos in stand. Actief beheer van landschap is namelijk nodig om kwaliteit te behouden. De uitdaging is om de baten en lasten van het landschap eerlijk te verdelen. De Stichting Groene en Blauwe Diensten Overijssel (SGBDO) heeft dan ook als missie om de waarde(n) van het landschap in stand te houden en te versterken. Want niet alleen de eigenaren van de landschapselementen moeten de lasten dragen, maar iedereen die baat heeft bij het mooie Overijsselse landschap.

Visie en doelstellingen

De stichting heeft als visie om tot een duurzaam, structureel en hoogwaardig beheer van het landschap, de natuur en het water in de provincie Overijssel te komen. Doelstellingen (en voorbeelden van Groene en Blauwe Diensten) die daarbij horen zijn:

- het aanleggen van nieuwe landschapselementen;
- het herstellen van bestaande landschapselementen en daarmee landschapsstructuren;
- het duurzaam beheren van bestaande landschapselementen.

Activiteiten

Om de visie en de doelstellingen van de stichting te realiseren, heeft de stichting voor zichzelf een aantal activiteiten gesteld. Enkele hiervan zijn inmiddels al grotendeels uitgevoerd, waaronder:

- het (doen) opzetten, operationeel krijgen en in standhouden van een systeem van zogenoemde "Groene en Blauwe Diensten" in de provincie Overijssel;
- het enthousiasmeren en aanjagen van gebiedspartijen, om te zorgen dat gemeenten, particulieren grondeigenaren en grondgebruikers en anderen deel gaan nemen aan het systeem van "Groene en Blauwe Diensten";
- het opzetten van een backoffice voor het (doen) verzorgen van de administratie en het beheren van contracten;

Andere activiteiten zijn een doorlopend proces, waaronder:

- het faciliteren van gebiedsinitiatieven, door het deelnemen in overleggen en het begeleiden van plan- en ontwikkelingsprocessen;
- het werven van fondsen;
- het betrokken maken en houden van grondeigenaren en gebiedspartijen bij het landschap;
- het verzamelen en aanbieden van kennis over landschap en landschapsonderhoud.

Backoffice ingevuld door Landschap Overijssel

Alle medewerkers die werkzaamheden voor de SGBDO verrichten worden ingehuurd. Ze zijn contractueel verbonden aan Landschap Overijssel en werken dan ook volgens de gedragscodes en richtlijnen die daar gehanteerd worden.

Voor de AVG hebben alle werknemers een mail gehad met daarin de basis regels en hier heeft iedereen op verklaard dat zij deze volgen.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Binnen de SGBDO staat maatschappelijk verantwoord ondernemen voorop. De betrokkenheid van onze deelnemers, agrariërs en buitenlui, bij het beheer van het landschap is de kern van ons bestaan.

Mede door de langjarige contracten gaan we voor een duurzaam landschapsonderhoud; deze contracten zijn prima in te passen in de bedrijfsvoering van bijvoorbeeld een agrarisch bedrijf.

2. Doelrealisatie

Als grondeigenaren hun landschapselementen onderhouden, die onderdeel zijn van het grotere ensemble dat het landschap vormt, dan leveren zij in feite een dienst aan de samenleving: iedereen kan dan immers gratis genieten van het landschap met zijn kenmerkende elementen. In Overijssel heeft de provincie vanaf 2008 daarom het systeem van Groene en Blauwe Diensten ontwikkeld. De grondeigenaren krijgen een vergoeding voor aanleg, herstel en duurzaam onderhoud van landschapselementen op basis van een contract van 20 tot 30 jaar. Er worden contracten met de eigenaren gesloten vanuit lokale landschapsfondsen, die hun vermogen langjarig hebben vastgelegd om te verzekeren dat gedurende de gehele contractperiode de kosten kunnen worden vergoed.

In 2022 had SGBDO dertien landschapsfondsen voor achttien gemeenten onder haar hoede. Het totaal aantal contracten dat in deze landschapsfondsen op 31 december 2022 was afgesloten, bedroeg 1845, waarvan 1818 in de beheerfase en 27 in de aanleg- en herstelfase. In 2022 zijn 21 contracten ontbonden.

	Aanleg- en herstelfase	Beheerfase	Totaal
Landschapsfonds Dalfsen	1	94	95
Landschapsfonds Haaksbergen	1	33	34
Landschapsfonds Hardenberg	1	231	232
Landschapsfonds Hellendoorn	0	16	16
Landschapsfonds Hof van Twente	3	150	153
Landschapsfonds Noordoost Twente			
- onderdeel Dinkelland	1	161	162
- onderdeel Losser	2	25	27
- onderdeel Oldenzaal	0	51	51
- onderdeel Tubbergen	2	356	358
Landschapsfonds Netwerkstad			
- onderdeel Almelo	1	53	54
- onderdeel Borne	0	51	51
- onderdeel Hengelo	2	50	52
Landschapsfonds Ommen	0	11	11
Landschapsfonds Rijssen-Holten	2	64	66
Landschapsfonds Staphorst	7	143	150
Landschapsfonds Steenwijkerland	1	144	145
Landschapsfonds Twenterand	2	36	38
Landschapsfonds Wierden	1	149	150
Totaal	27	1818	1845

De landschapsfondsen staan op naam van SGBDO en zijn ondergebracht bij de lokale Rabobanken in Overijssel. SGBDO heeft voor elk van haar landschapsfondsen samenwerkingsovereenkomsten met gemeenten. In de samenwerkingsovereenkomsten zijn de kaders, werkwijze en financiering vastgelegd. Daarnaast heeft SGBDO nauwe banden met de andere drie Groene en Blauwe Dienstenstichtingen in Overijssel:

- Stichting Kostbaar Salland (Deventer, Raalte en Olst-Wijhe);
- Stichting Particuliere Landschapsdiensten IJsseldelta (SPLIJ+) (Kampen, Zwolle en Zwartewaterland)
- Landschapsfonds Enschede.

Zo trekken we gezamenlijk op in het stimuleren en initiëren van langjarig landschapsbeheer in de provincie. Tevens voeren wij in opdracht van de stichtingen (een gedeelte van) hun administratie, kwaliteitscontrole en kennisoverdracht uit.

Behaalde resultaten eind 2022

Het totaal aantal Groene en Blauwe Diensten-contracten bij SGBDO bedraagt eind 2022 1845 contracten. SGBDO heeft nu langjarig onder contract staan:

- 63 kilometer bomenrijen;
- 73 kilometer elzensingels;
- 316 ha geriefhoutbosjes;
- 51 kilometer heggen en hagen;
- 35 ha hoogstamfruitboomgaarden;
- 1060 kilometer houtwallen;
- 3100 knotbomen;
- 40 kilometer lanen;
- 500 poelen;
- 7 eendenkooien;
- 500 kilometer rasters;
- 1500 solitaire bomen;
- 65 kilometer toegankelijkheid;
- 5 ha zoombeheer;

Daarnaast staan ook nog vele andere elementen – van knoteiken tot essenstoven, van rietlanden tot grafheuvels en van dassenrasters tot bloemrijke akkerranden – onder contract.

3. Bestuur en Raad van Toezicht

De stichting kent als organen een bestuur en een Raad van Toezicht. Het bestuur heeft tot taak het besturen van de stichting.

Het bestuur was in 2022 als volgt samengesteld:

- Dhr. M. Knol (voorzitter) namens de Stichting Landschap Overijssel (eigenaar KnolConsult).
- Dhr. J.D. Alssema (lid) namens de Agrarische Collectieven (bestuurder).
- Dhr. Eibert Jongsma van Landschap Overijssel is door het bestuur aangewezen als adviseur.

De Raad van Toezicht heeft tot taak om toezicht te houden op de financiën en de activiteiten van de stichting. Daarnaast wordt de raad gevraagd om advies te geven op zowel het gebied van de financiën van de stichting als op het gebied van de beleidsmatige ontwikkelingen. SGBDO streeft er naar om kennis en affiniteit van de natuur-, landbouw- en de landgoederensector in Overijssel vertegenwoordigd te hebben in de Raad van Toezicht. De leden worden op persoonlijke titel benoemd.

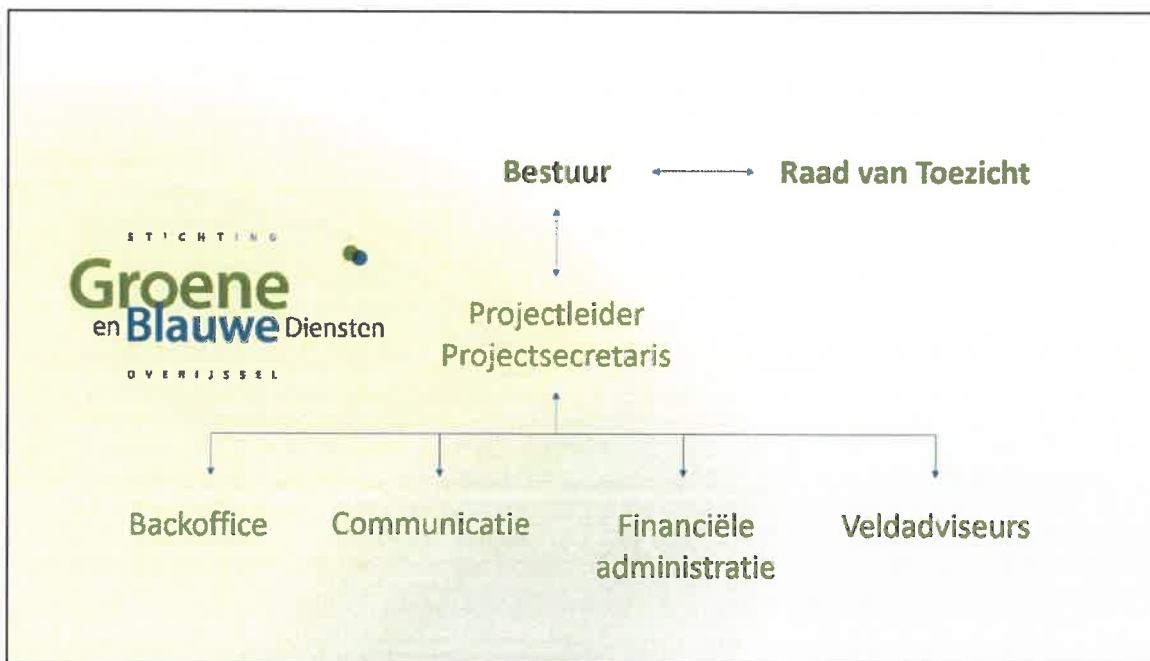
De raad bestond in 2022 uit de volgende commissarissen:

- Dhr. J.B.V. Kuks (lid), (agrarisch ondernemer).
- Dhr. J.T. Starkenburg (lid), tot 14-11-2022 (oud directeur Stichting IJssellandschap).
- Mevr. R. Broeze (lid) (bestuurder).
- Mevr. J. Snepvangers (lid) vanaf 14-11-2022 (directeur Stichting IJssellandschap).

SGBDO heeft zelf geen personeel in dienst, maar huurt personeel in. In 2022 werden de basistaken uitgevoerd door medewerkers van Landschap Overijssel en zelfstandige veldadviseurs.

In 2022 heeft het bestuur zeven keer een vergadering gehouden. Daarnaast zijn er drie vergaderingen geweest tussen Raad van Toezicht, bestuur, en de projectleider van SGBDO.

Bestuurs- en Raad van Toezichtleden kunnen een bescheiden vacatievergoeding en een gangbare reis- en onkostenvergoeding declareren voor het werk dat zij uitvoeren voor de stichting. In 2022 is daar (gedeeltelijk) gebruik van gemaakt en een totaalbedrag van € 5.156,75 uitgekeerd.

Bestuursleden en commissarissen van de Raad van Toezicht worden benoemd voor een periode van maximaal vier jaar. Na een periodiek aftreden is een bestuurslid of commissaris steeds herbenoembaar.

Rooster van aan- en aftreden van bestuur en Raad van Toezicht

	<i>Functie</i>	<i>Benoemd</i>	<i>Herbenoembaar</i>
Bestuur			
M. Knol	Voorzitter	2016	2024
J.D. Alssema	Lid	2016	2024
Raad van Toezicht			
R. Broeze	Lid	2020	2024
J.B.V. Kuks	Lid	2014	2026
J.T. Starkenburg*	Lid	2010	nov 2022 afgetreden
J. Snepvangers	Lid	2022	2026

* in afwijking van de 4 jarige termijnen is hier een termijn van 2 jaar toe gestaan

Nevenfuncties bestuursleden

Dhr. M. Knol (voorzitter)

Nevenfuncties

- Voorzitter Gezondheidscentrum De Fenix tot februari 2023
- Lid Adviesraad Caransscoop
- Voorzitter Stichting Oldenhof

Dhr. J.D. Alssema (lid)

Nevenfuncties

- Voorzitter ANV Horst en Maten te Staphorst/Rouveen
- Bestuurslid/secretaris Collectief Noord West Overijssel
- Bestuurslid/penningmeester BoerenNatuur
- Voorzitter Uitvoeringscommissie Inrichting Landelijk gebied Staphorst
- Voorzitter Golfclub Havelte tot 16 nov. 2022

Nevenfuncties Raad van Toezicht leden

Dhr. J. Starkenburg

Nevenfuncties

- Voorzitter bestuur stichting Nijenstein, Veessen
- Voorzitter stichting en regiegroep "900 jaar Raalte (vestingplaats Raalte)

Mevr. J. Snepvangers

Nevenfuncties

- Algemeen directeur Stichting IJssellandschap
- Voorzitter plaatselijk belang Hoonhorst e.o. okt 2021 - heden
- Lid mediaraad RTV Oost sept. 2015 - heden

Dhr. J. Kuks,

Nevenfuncties

- geen

Mevr. R. Broeze

Nevenfuncties

- Voorzitter St. Historische Kring Wederden 2014 tot heden
- Voorzitter St. Vier de Vrijheid Wierden Enter 2019 tot heden
- Voorzitter Folkloristische dansgroepen deel van Twente 2019 tot heden
- Vicevoorzitter PCOB Wierden-Enter (ouderenbond) 2020 tot heden
- Bestuurslid Stichting Sont (dialekt) 2013 tot heden
- Raad van Commissarissen St. Fundatie Tubbergen penningmeester/secretaris 2012 tot heden
- Voorzitter St. Historische elementen Gemeente Wierden, februari 2023 tot heden
- Deelnemer bestuur adviescommissie Wierdense Veld 2022 tot heden
- Deelnemer klankbordgroep Wierdense Veld 2022 tot heden

4. Financiële resultaten

Staat van baten en lasten over 2022 (samenvatting)

		Werkelijk 2022		Begroot 2022		Werkelijk 2021	
		EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Baten							
Baten als tegenprestatie levering diensten	I		19.975		24.170		31.806
Baten van overheden	J		4.275		40.000		65.105
Som van baten			24.250		64.170		96.911
Lasten							
<u>Besteed aan doelstellingen</u>	K						
Aanleg, herstel en beheer		1.649.602		1.803.670		1.761.512	
<u>Beheer en administratie</u>	L						
- Organisatiekosten voor contractvorming en – beheer op de huidige contractverplichting			510.644		508.350		427.518
Som van de lasten			2.160.246		2.312.020		2.189.030
<u>Financiële baten</u>	M		806.575		854.171		843.100
Saldo van baten en lasten			-1.329.421		-1.393.679		-1.249.019

Informatie over financieel beleid en financiële resultaten

Jaarlijkse baten en lasten

Financiële baten hebben we volledig uit het vermogen van de stichting ontvangen. Rentebaten waren € 806.575. Om de baten en lasten in evenwicht te brengen, werd in 2022 een bedrag van €1.329.421 uit de landschapsfondsen gehaald. Daarnaast hebben we werk voor derden uitgevoerd (€ 19.975). De aanleg-, herstel en beheerwerkzaamheden waren in 2022 € 1.649.602 (tegenover €1.761.512 in 2021). Het verschil wordt veroorzaakt doordat in 2022 minder contracten een periodieke vergoeding ontvingen. En ook zijn er van een groot aantal contracten de uitbetaling van de jaarlijkse vergoeding opgeschort omdat hier eerst nog uitvoering van herstel plaats moest vinden.

Bijzondere baten en lasten en fondsenwervingsmethode(n)

In 2022 hebben er geen bijzondere baten en lasten plaatsgevonden.

Verhouding tussen de lasten ‘besteed aan doelstelling’, ‘wervingskosten’ en ‘kosten beheer’

SGBDO heeft € 510.644,- aan contractvorming en -beheer uitgegeven. De organisatie komt daarmee in 2022 op een verhouding van 76,4% ‘besteed aan de doelstelling’ en 23,6% ‘kosten contractvorming en -beheer’, ook wel organisatiekosten genoemd. In de samenwerkingsovereenkomsten met gemeenten is vastgelegd dat de organisatiekosten, over de gehele looptijd van het fonds, maximaal 15% van het totaal ingelegde budget mogen zijn. Omgekeerd mag het gemiddelde percentage dat aan de doelstelling wordt besteed niet minder zijn dan 85%. Uitzonderingen daarop is dat de gemeente in de nog vrij besteedbare ruimte daarvan af kan wijken. Een voorbeeld daarvan zijn de extra werkzaamheden die SGBDO tussen 2019 en 2022 voor gemeenten uitvoert om de landschapskwaliteit van de elementen in de bestaande contracten te verbeteren. Deze extra investeringen worden in de liquiditeitsprognoses per Landschapsfonds verantwoord.

De verhouding tussen de uitvoeringskosten (85%) en de organisatiekosten (15%) ligt in de beginjaren fors hoger doordat bij het afsluiten van de contracten hogere kosten zijn dan bij het beheer van de contracten. De SGBDO stuurt erop dat na 21-30 jaar de organisatiekosten niet boven de 15% uit zullen komen.

Financiële toestand per balansdatum

Het totale fondsvermogen van de landschapsfondsen van SGBDO bedroeg op 31 december 2022 €30.967.645. Dit bestaat uit een continuïteitsreserve (3%) en een bestemmingsfonds per Landschapsfonds (97%).

Toelichting continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve is 3% van de totale reserves en fondsen en is een buffer om eventuele onverwachte ontwikkelingen in de toekomst te kunnen opvangen.

Liquiditeitsprognose en doelsparen

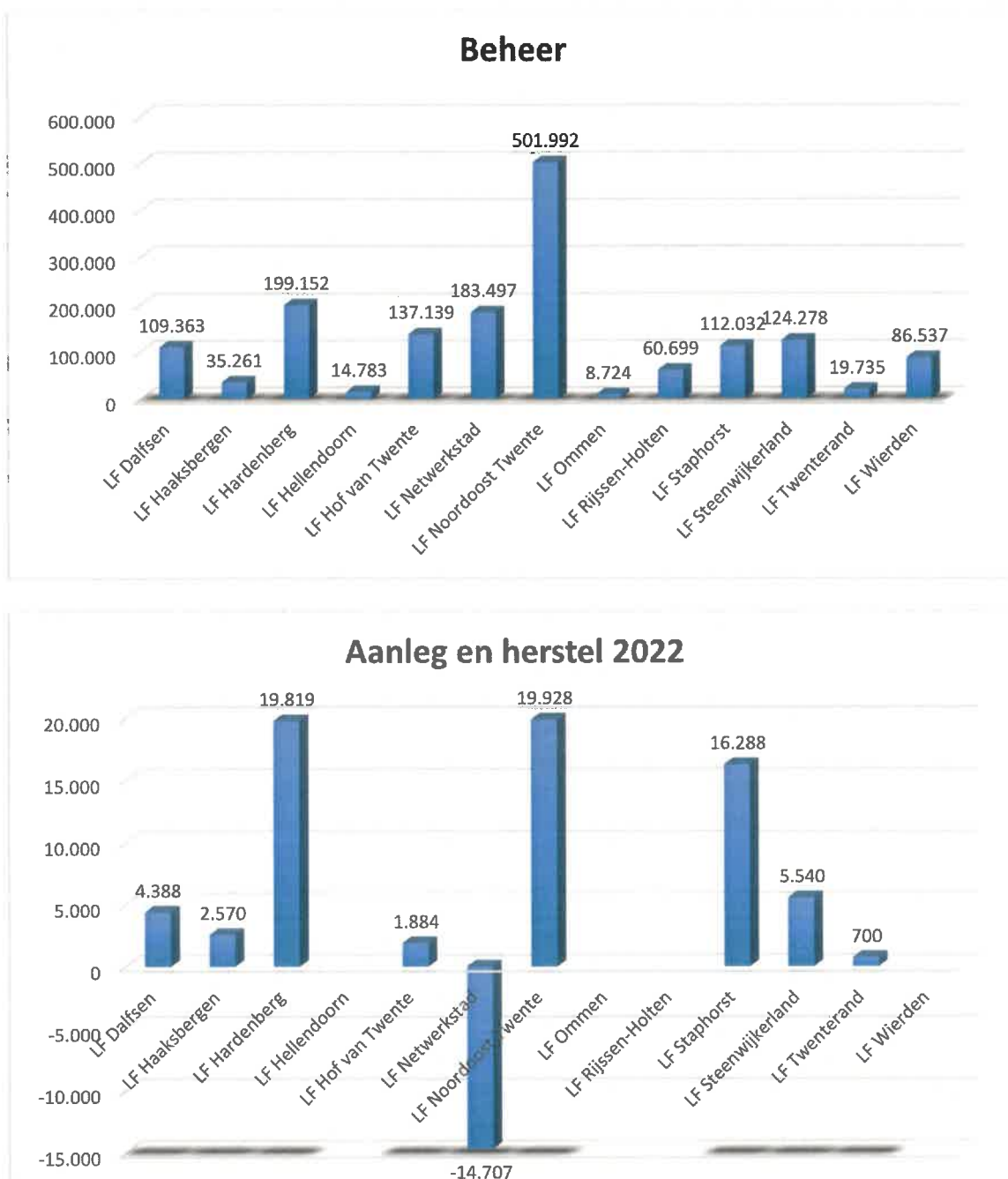
SGBDO heeft voor elk van de landschapsfondsen een liquiditeitsprognose. Hierin is berekend hoeveel rendement jaarlijks vrijkomt en hoe dit zich verhoudt ten opzichte van de jaarlijkse langlopende verplichtingen. De liquiditeitsprognose is gemaakt voor de looptijd van de contracten (21 en 30 jaar, variërend per Landschapsfonds). De middelen per Landschapsfonds zijn ondergebracht bij lokale Rabobanken. Ze zijn opgedeeld in doelspaarrekeningen met diverse looptijden (spaardeposito's). De verdeling is zodanig gekozen dat er bij een optimaal spaarrendement toch altijd voldoende vrijval van liquide middelen is om alle jaarlijkse verplichtingen (contractverplichtingen en beheerverplichtingen) te kunnen voldoen.

De liquiditeitsprognoses zijn een belangrijk sturingsmechanisme van SGBDO. Op basis van deze prognoses wordt voortdurend bepaald hoeveel ruimte er binnen elk Landschapsfonds is om nieuwe verplichtingen aan te gaan. Eventuele nieuwe geldstromen worden toegevoegd aan de liquiditeitsprognose op basis van de nieuwe afspraken die worden gemaakt met de lokale Rabobanken. Op die wijze wordt jaarlijks een financiële planning samengesteld. De basis voor deze planning zijn de fysiek getekende contracten met deelnemers en de daarvan afgeleide contractadministratie en de overeenkomsten in het kader van Doelsparen met de lokale Rabobanken. In de liquiditeitsprognose zijn ook de kosten voor de uitvoering van de taken van SGBDO meegenomen. In de liquiditeitsprognose wordt daarnaast berekend of SGBDO voldoende budget beschikbaar houdt voor het uitvoeren van haar taken. Daarbij is een buffer van 3% gehanteerd om eventuele onverwachte ontwikkelingen in de toekomst te kunnen opvangen.

Uitbetaling rente

Na 2040 wordt het fonds zoals het nu is, opgeheven. Dit betekent dat de opgebouwde rente na het aflopen van de contractperiodes alsnog aan SGBDO wordt uitgekeerd. Deze uitkering heeft de stichting in 2020 verwerkt in de liquiditeitsprognose, zodat al het beschikbare budget voldoende kan worden uitgekeerd aan beheer en bescherming van landschapselementen binnen de landschapsfondsen en bijbehorende (evt. nieuwe) contracten.

Beheer-, aanleg- en herstelvergoedingen per Landschapsfonds (2022)

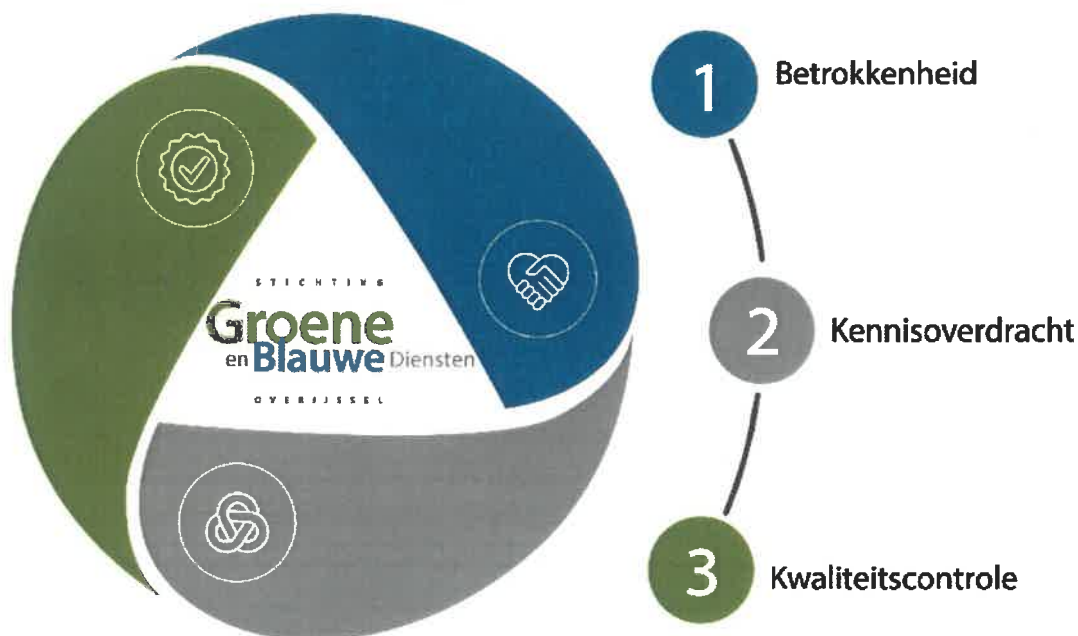

* voor netwerkstad is een negatief getal ingevoerd. Hier is in 2021 aanleg/herstel voor 75% uitbetaald. Echter door familie omstandigheden is de aanleg/herstel niet meer wenselijk en is de vergoeding voor de niet aangelegde elementen terugbetaald in 2022.

5. Jaaroverzicht 2022

Werkzaamhedenovereenkomst 2019-2022

Begin 2019 hebben alle gemeenten ingestemd met het voorstel om in de periode 2019-2022 extra werkzaamheden uit te voeren als investering in betrokkenheid, kennisoverdracht en kwaliteitscontrole. Onderlegger voor dit verhaal is onze Visie Contractbeheer (2017). In 2022 hebben we binnen deze drie onderdelen verschillende acties uitgevoerd. Onderstaand een korte samenvatting per onderdeel.

1. Betrokkenheid

In 2022 is de betrokkenheid van de deelnemers verder versterkt door het versturen van onze nieuwsbrieven. Ook is er voor de kennisoverdracht een persoonlijke ansichtkaart verstuurd naar de deelnemers wat verschillende contactmoment heeft opgeleverd. Telefonisch met onze backoffice maar ook fysiek door vragen van deelnemers persoonlijk, op lokactie, te beantwoorden. Ook de samenwerking met Landschap Overijssel via het project Streekeigen Landschapsbeheer heeft voor een grotere betrokkenheid bij het landschap gezorgd en we hopen voor 2023 een aantal nieuwe deelnemers. Ook hebben we onze website verder uitgebreid met extra informatie: verhalen van deelnemers, de dienstenbundel Overijssel, landschapsnieuws en het aanvullen van informatie in de Kennisbank.

2. Kennisoverdracht

In 2022 hebben we de wederom drie praktijktrainingen kunnen geven waarbij de belangstelling weer groter was dan we konden bedienen. De trainingen zijn goed bezocht in totaal 120 deelnemers: 1. Houtwal thema lichte velling, 2. Paden, routes & bloemrijke randen, 3. Poelen / Blauwe diensten).

Naast de praktijktrainingen hebben we ook veel deelnemers telefonisch van advies kunnen voorzien, bijvoorbeeld over vergunningen. Het was ook fijn dat de adviseurs weer op bezoek konden bij deelnemers bijvoorbeeld bij de overdracht van een contract naar een nieuwe eigenaar, of bij de start van de uitvoering van periodieke werkzaamheden. De adviseurs hebben in 2022 45 deelnemers bezocht. Hiervan waren

3. Kwaliteitscontrole

In 2022 hebben we de controles uitgevoerd via ons controlebeleid waarbij we werken met een drietrap aan controles: 1. Controle in het veld met signaalfunctie (zachte controle), 2. Controle met veldadviseur (harde controle), 3. Zachte controle vanuit backoffice.

Bij de zachte controle is in elke gemeente ten minste een kwart van de deelnemers bezocht. In 2022 hebben we een extra groot gebied bezocht dit is gedaan omdat in 2021 met corona in gedachten bewust is gekozen voor een wat kleiner gebied en dit er in 2022 bij is genomen. Met de uitkomsten van de zachte controle (800 contracten) zijn 80 'harde' veldbezoeken uitgevoerd, 80 deelnemers gebeld en/of per brief geïnformeerd over zaken die aandacht vragen.

Nieuwe contracten

Vanaf 2016 is er geen GBD-regeling vanuit de provincie meer actief. Dit betekent echter niet dat er geen mogelijkheden zijn om nieuwe contracten af te sluiten. In de meeste landschapsfondsen zijn nog vrij te besteden restbudgetten beschikbaar. In overleg met de gemeenten zijn in een aantal gemeenten deze budgetten in 2022 aangewend voor nieuwe contracten. In 2022 zijn in totaal 40 nieuwe contracten afgesloten en 101 contracten zijn gewijzigd, uitgebreid en/of overgenomen. 21 contracten zijn op verzoek van de contractant of SGBDO beëindigd.

In de gemeentegesprekken van 2019 is besloten dat contracten kunnen worden afgesloten tot de einddatum 31-12-2040.

	Nieuwe contracten	ontbonden contracten
Landschapsfonds Dalfsen		
Landschapsfonds Haaksbergen	1	
Landschapsfonds Hardenberg	3	2
Landschapsfonds Hellendoorn		
Landschapsfonds Hof van Twente	3	1
Landschapsfonds Noordoost Twente		
- onderdeel Dinkelland	6	5
- onderdeel Losser	3	
- onderdeel Oldenzaal	1	
- onderdeel Tubbergen	6	
Landschapsfonds Netwerkstad		
- onderdeel Almelo	1	
- onderdeel Borne		
- onderdeel Hengelo	2	1
Landschapsfonds Ommen		
Landschapsfonds Rijssen-Holten	1	1
Landschapsfonds Staphorst	8	2
Landschapsfonds Steenwijkerland	2	7
Landschapsfonds Twenterand	2	
Landschapsfonds Wierden	1	2
Totaal	40	21

Gemeentelijke gesprekken

SGBDO verantwoordt zich één keer per jaar voor haar werkzaamheden bij de deelnemende gemeenten. In 2022 hebben deze gesprekken niet plaatsgevonden. Reden hiervoor was de vorming van de nieuwe colleges. De gesprekken zijn daardoor verplaatst naar de eerste 2 maanden van 2023.

Wel zijn er in 2022 op ambtelijk niveau overleggen geweest. Hierin zijn onder andere de inzet van de nieuwe dienstenbundel besproken en voor bereidingen geweest op extra stortingen in het Landschapsfonds.

Samenwerking collega stichtingen.

In Overijssel zijn er 4 landschapsfondsen, te weten: SGBDO met 1900 contracten, Stichting Kostbaar Salland (SKS) met 250 contracten; Stichting Particuliere Landschapsdiensten IJsseldelta (SPLIJ+) met 100 contracten en Landschapsfonds Enschede met 80 contracten. We werken als fondsen veel samen omdat we dezelfde doelstellingen hebben en elkaar kunnen versterken en ondersteunen. Doordat SGBDO de grootste is nemen wij in veel dingen het voortouw en proberen we jaarlijks met elkaar af te stemmen om onze kennis op pijl te houden.

Contracten N35

Voor de uitbreiding van de N35 was er een compensatie verplichting. Rijkswaterstaat heeft deze compensatie gedaan in de vorm van landschapselementen waar ook een beheervergoeding aan gekoppeld is. SGBDO heeft het beheer van deze contracten in haar fondsen opgenomen. Dit heeft geresulteerd in 5 nieuwe contracten buiten de bestaande landschapsfondsen. Deze contracten zullen voor het eerst in 2023 in beheer gaan, de aanleg en herstel van deze contracten loopt buiten de SGBDO.

6. Toekomstplannen 2022 en verder

Landschapsbeleid vanuit de provincie Overijssel

Vanuit SGBDO zijn we vanaf 2019 betrokken bij de Pilots 'Langjarig Beheer', tijdelijke regeling 'Kwaliteitsimpuls Landschap' en de notitie 'Streekeigen Landschapsbeheer' uit de provinciale Natuurvisie. In 2020 is dit uitgerold in een regeling Landschapscoördinatie met bijbehorende subsidieregeling Opstellen bidbook streekeigen landschapsbeheer Overijssel.

In 2021 hebben we de provincie ondersteund in het opstellen van een Dienstenbundel Overijssel. Daarnaast hebben we een aantal tools ontwikkeld waarmee de beheerbedragen langjarig uitgerekend kunnen worden voor bij de subsidieaanvragen.

De Dienstenbundel Overijssel is in 2022 door verschillende landschapsfondsen in gebruik genomen als zijnde hun nieuwe basis.

Blauwe Diensten in nieuwe dienstenbundel

SGBDO heeft zich in 2020 verder georiënteerd om meer focus te leggen op de blauwe diensten. We zien steeds meer verdroging in het landschap en proberen samen met waterschappen en de provincie tot goede afspraken op het gebied van waterbeheer en bodemvruchtbaarheid te komen. In 2020 hebben we een eerste stap gezet door een nieuwe Dienstenbundel voor het beheer van alle landschapselementen in onze provincie te schrijven. Hierin zijn de blauwe diensten expliciet benoemd. De verdere uitwerking voor optimaal beheer en samenwerkingen wordt verder uitgerold.

KGO-middelen vanuit de gemeenten

De Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving is een impuls van ruimtelijke kwaliteit. Het is een overeenkomst tussen ondernemers en gemeenten die worden gemaakt bij ruimtelijke ontwikkelingen. De impuls in ruimtelijke kwaliteit kan goed in de vorm van aanleg en herstel van landschapselementen zijn. Over het algemeen is de werkwijze dat als het budget bij de gemeente niet binnen twee jaar is besteed dan is er de mogelijkheid om het toe te voegen in het Landschapsfonds en van daaruit aan een impuls van ruimtelijke kwaliteit te werken.

Landschapsdeal Noordoost Twente

SGBDO is in 2021 samen met vier gemeenten in Noordoost Twente verder gegaan met de uitwerking van de Landschapsdeal Noordoost Twente. Gedachte hierachter is dat organisaties en netwerken die met het landschap bezig zijn elkaar beter kunnen vinden en richting de bewoners van Noordoost Twente uit kunnen dragen wat het beheer van landschap betekent.

Groenblauwe dooradering

In 2022 heeft de provincie een budget van 400.000,- vrijgemaakt voor aanleg en herstel van landschapselementen. Vanuit de SGBDO hebben we daar waar er nog ruimte in het Landschapsfonds was een beheercontract afgesloten op deze elementen. Op deze manier blijft de kwaliteit van de elementen geborgd.

7. Risico's

Reputatieschade

Met de overgang van de contractvormingsperiode naar de contractbeheerperiode ontstaat een nieuw strategisch risico. Landschapselementen met een Groene en Blauwe Diensten-contract behoren er ten allen tijde goed beheerd bij te staan. Wanneer dat voor een groter aantal contracten niet het geval is, kan dat de stichting reputatieschade opleveren.

Operationele risico's

In 2017 hebben we onze betaling autorisatie onder het vergrootglas gelegd, in 2018 de 15%-organisatiekosten doorberekend, in 2019 is er een controle op onze liquiditeitsbegroting gedaan en in 2020 is deze controle verder doorgevoerd in de liquiditeitsprognose.

In 2021 hebben we geen activiteiten hierin opgepakt dit door een te lage personele bezetting.

In 2022 zijn er 5 nieuwe collega's begonnen binnen de backoffice van de SGBDO. Dat is ruim, maar om de werkzaamheden beter te kunnen verdelen en ook de uitwisselbaarheid te vergroten wel nodig. We zijn dan ook blij dat we er een mooi team hebben staan en zijn daarmee ook voorbereid op eventuele nieuwe financiële impulsen.

Voor 2023 en verder staan de volgende operationele activiteiten op de agenda:

- fraudegevoeligheid;
- GIS koppelen aan het contractbeheersysteem;

Financiële risico's

Er is geen sprake van prijs- en kredietrisico. De contractverplichtingen zijn geïndexeerd voor toekomstige prijsontwikkelingen (inflatiecorrectie). Liquiditeits- en/of kasstroomrisico's zijn afgedekt door tijdige en regelmatige vrijval van financiële vaste activa (Doelsparen met termijndeposito's).

Wet- en regelgeving

Niet van toepassing.

8. Jaarrekening 2022

Balans per 31 december 2022 (na voorstel resultaatverdeling)

		31 december 2022 EUR	31 december 2021 EUR
ACTIVA			
<i>Financiële vaste activa</i>	A	24.980.000	26.702.500
<i>Vorderingen en overlopende activa</i>	B	841.874	885.087
<i>Liquide middelen</i>	C	<u>5.635.819</u>	<u>5.141.533</u>
Totaal		<u>31.457.693</u>	<u>32.729.120</u>
 PASSIVA			
Reserves en fondsen			
<i>Reserves</i>			
Continuïteitsreserve	D	929.029	968.912
 <i>Fondsen</i>			
Landschapsfonds	E	<u>30.038.616</u>	<u>31.328.155</u>
Totaal reserves en fondsen		30.967.645	32.297.067
 <i>Schulden</i>			
Langlopende schulden	F	281.472	281.472
Kortlopende schulden	G	<u>208.576</u>	<u>150.581</u>
Totaal Schulden		490.048	432.053
Totaal		<u>31.457.693</u>	<u>32.729.120</u>

Staat van baten en lasten 2022

		Werkelijk 2022		Begroot 2022*		Werkelijk 2021	
		EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Baten:							
Baten van Particulieren	H		-		-		-
Baten als tegenprestatie levering diensten	I		19.975		24.170		31.806
Baten van overheden	J		<u>4.275</u>		<u>40.000</u>		<u>65.105</u>
Som van de baten			24.250		64.170		96.911
Lasten:							
Besteed aan doelstellingen	K						
Aanleg, beheer en herstel		<u>1.649.602</u>		<u>1.803.670</u>		<u>1.761.512</u>	
Totaal besteed aan doelstelling			1.649.602		1.803.670		1.761.512
Beheer en administratie	L						
- Kosten beheer en administratie			<u>510.644</u>		<u>508.350</u>		<u>427.518</u>
Som van de lasten			2.160.246		2.312.020		2.189.030
Financiële baten	M		<u>806.575</u>		<u>854.171</u>		<u>843.100</u>
Saldo van baten en lasten			-1.329.421		-1.393.679		-1.249.019
Resultaatbestemming:							
Toevoeging/onttrekking aan:							
- continuïteitsreserve			-39.883		-41.810		-37.471
- bestemmingsfondsen			<u>-1.289.539</u>		<u>-1.351.869</u>		<u>-1.211.549</u>
			<u>-1.329.421</u>		<u>-1.393.679</u>		<u>-1.249.019</u>

* Het bestuur heeft in haar vergadering de lasten besteed aan de doelstelling afgeleid aan de liquiditeitsprognoses. Voor beheer en administratie heeft het bestuur in overleg met Landschap Overijssel een begroting vastgesteld. Financiële baten zijn begroot op basis van voorgaande jaren.

Kasstroomoverzicht (indirecte methode)

	2022	2021
Totaal van Kasstroom uit operationele activiteiten		
Bedrijfsresultaat	-1.329.421	-1.249.019
Verandering in werkkapitaal:		
– Mutatie vorderingen	43.213	41.030
– Toename (afname) overige schulden	57.995	-18.436
	101.208	22.594
Totaal van Kasstroom uit operationele activiteiten	-1.228.213	-1.226.425
Totaal van Kasstroom uit financierings-activiteiten		
Vrijval financiële vaste activa	1.722.499	2.044.999
Totaal van toename (afname) van geldmiddelen	494.286	818.574
	2022	2021
Geldmiddelen begin van de periode	5.141.533	4.322.959
Toename (afname) van geldmiddelen	494.286	818.574
Geldmiddelen einde van de periode	5.635.819	5.141.533

Toelichting behorende tot de jaarrekening 2022

Algemeen

Doelstelling

SGBDO, gevestigd in de gemeente Dalfsen, is in samenwerking met de provincie Overijssel opgericht door Landschap Overijssel en Natuurlijk Platteland Oost (de koepelorganisatie van Agrarische Natuurverenigingen), gevestigd in de gemeente Deventer. De jaarrekening bevat de financiële informatie van de individuele Stichting Groene en Blauwe Diensten Overijssel. De stichting heeft ten doel het (doen) realiseren van een duurzaam, structureel en hoogwaardig beheer van het landschap, de natuur en het water in de provincie Overijssel, zulks binnen het beleidskader dat ook wel bekend staat als “Groene en Blauwe Diensten” en/of vergelijkbare kaders en/of met initiatieven met vergelijkbare doelstellingen.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslagperiode van een jaar. Deze jaarrekening heeft betrekking op boekjaar 2022, deze is geëindigd op balansdatum 31 december 2022.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld conform richtlijn 650 voor fondsenwervende instellingen van de Raad voor de Jaarverslaggeving. De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

Functionele valuta

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta in de organisatie.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijkende cijfers

De cijfers over 2021 zijn gerubriceerd ten einde vergelijkbaarheid met 2022 mogelijk te maken. Het betreft de presentatiecorrecties in de balans, die als gevolg van een bestuursbesluit vanaf 2022 anders gepresenteerd wordt. Besloten is om 3% van het totale vermogen te reserveren als continuïteitsreserve. Het resterende deel is beschikbaar voor de uitvoering en beheer van de Landschapsfondsen. Het totale vermogen per fonds wijzigt hiermee niet, alleen de verdeling tussen continuïteitsreserve en de landschapsfondsen is aangepast.

Op de volgende pagina wordt het effect van de presentatiecorrectie zichtbaar gemaakt.

	Herzien			Voor wijziging		
	1-1-2021	31-12-2021	31-12-2022	1-1-2021	31-12-2021	31-12-2022
Continuïteitsreserve						
Landschapsfonds Hof van Twente	66.753	63.705	60.198	210.972	199.600	179.280
Landschapsfonds Hardenberg	118.265	115.517	109.934	354.179	325.611	270.939
Landschapsfonds Noord Oost Twente	398.318	389.548	379.312	1.588.138	1.494.836	1.360.005
Landschapsfonds Steenwijkerland	72.062	68.944	65.508	146.966	118.560	82.912
Landschapsfonds Staphorst	79.391	76.288	72.931	221.324	200.918	157.019
Landschapsfonds Twenterand	12.522	11.485	10.798	18.977	5.914	-1.473
Landschapsfonds Dalfsen	59.812	56.587	53.734	248.753	230.859	208.542
Landschapsfonds Networkstad	96.236	91.021	86.747	354.918	330.988	291.009
Landschapsfonds Haaksbergen	25.176	22.948	21.856	94.333	81.014	73.929
Landschapsfonds Rijssen-Holten	26.762	25.306	23.699	67.580	57.910	44.327
Landschapsfonds Hellendoorn	7.477	6.666	6.275	15.669	9.858	6.333
Landschapsfonds Ommen	2.848	2.719	2.480	-1.402	-4.226	-5.960
Landschapsfonds Wierden	40.758	38.178	35.556	11.396	-1.116	-23.124
Totaal	1.006.383	968.912	929.029	3.331.804	3.050.726	2.643.738

	Herzien			Voor wijziging		
	1-1-2021	31-12-2021	31-12-2022	1-1-2021	31-12-2021	31-12-2022
Landschapsfonds						
Landschapsfonds Hof van Twente	2.158.358	2.059.806	1.946.415	2.014.139	1.923.911	1.827.333
Landschapsfonds Hardenberg	3.823.901	3.735.042	3.554.539	3.587.987	3.524.948	3.393.534
Landschapsfonds Noord Oost Twente	12.878.950	12.595.379	12.264.432	11.689.133	11.490.090	11.283.740
Landschapsfonds Steenwijkerland	2.330.007	2.229.176	2.118.080	2.255.103	2.179.560	2.100.676
Landschapsfonds Staphorst	2.566.987	2.466.643	2.358.087	2.425.054	2.342.014	2.273.999
Landschapsfonds Twenterand	404.884	371.335	349.142	398.429	376.906	361.413
Landschapsfonds Dalfsen	1.933.932	1.829.661	1.737.397	1.744.991	1.655.389	1.582.589
Landschapsfonds Networkstad	3.111.642	2.943.006	2.804.829	2.852.957	2.703.038	2.600.567
Landschapsfonds Haaksbergen	814.038	741.990	706.688	744.881	683.925	654.615
Landschapsfonds Rijssen-Holten	865.317	818.237	766.279	824.499	785.634	745.651
Landschapsfonds Hellendoorn	241.771	215.537	202.890	233.579	212.345	202.832
Landschapsfonds Ommen	92.090	87.920	80.183	96.340	94.865	88.623
Landschapsfonds Wierden	1.317.828	1.234.424	1.149.655	1.347.190	1.273.717	1.208.335
Totaal	32.539.704	31.328.155	30.038.616	30.214.281	29.246.340	28.323.907

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

Activa en passiva worden tegen nominale waarde opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen, worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa. Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Verplichtingen die hier niet aan voldoen, worden niet in de balans opgenomen maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen. Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van de resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen. Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de staat van baten en lasten opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie. Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Subsidieverplichtingen verdienen hierbij bijzondere aandacht. Vaak betreft dit verplichtingen voor meerdere jaren. Van een subsidieverplichting is sprake nadat het bestuur een besluit ter zake heeft genomen en dit kenbaar heeft gemaakt aan de subsidieontvanger, waardoor een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting ontstaat. Deze verplichting wordt op de balans als schuld verantwoord en gelijktijdig wordt de last verwerkt in de staat van baten en lasten.

Indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De ontvangsten en uitgaven worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Opbrengsten worden opgenomen voor het brutobedrag, tenzij anders vermeld.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. De belangrijkste en enige schatting betreft toekomstige organisatiekosten, deze schatting is gebaseerd op historische organisatiekosten.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, handelsschulden en overige te betalen posten. Financiële instrumenten omvatten tevens in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten). De stichting maakt geen gebruik van dergelijke derivaten. Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde. Indien instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering. Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Een financieel actief of een financiële verplichting wordt in de balans opgenomen op het moment dat contractuele rechten of verplichtingen ten aanzien van dat instrument ontstaan. Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie er toe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot de positie aan een derde zijn overgedragen.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde, inclusief transactiekosten (indien materieel). Na eerste verwerking vindt waardering plaats tegen geamortiseerde kostprijs. Indien er geen sprake is van agio of disagio en transactiekosten, is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de vordering.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Kortlopende schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Indien er geen sprake is van agio of disagio en transactiekosten, is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering. Liquide middelen die naar verwachting langer dan 12 maanden niet ter beschikking staan van de onderneming, worden gerubriceerd als financiële vast activa.

Reserves en fondsen

Indien een deel van de reserves is afgezonderd omdat daaraan een beperktere bestedingsmogelijkheid is gegeven, dan gezien de doelstelling van de organisatie zou zijn toegestaan en deze beperking door derden is aangebracht, wordt dit deel aangemerkt als bestemmingsfonds.

Indien de beperking door het bestuur is aangebracht, wordt dit deel aangemerkt als bestemmingsreserve.

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve is gevormd om de continuïteit te waarborgen ingeval van (tijdelijke) sterk tegenvallende opbrengsten.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Baten uit acties van derden

Baten uit acties van derden worden verantwoord in het jaar waarin de bate uit de actie van derden is ontvangen, dan wel door die derde is toegezegd.

Baten van overheden

Exploitatiesubsidies komen ten gunste van de staat van baten en lasten van het jaar waarvan de gesubsidieerde bestedingen komen of waarin de opbrengsten zijn gederfd dan wel het exploitatietekort zich heeft voorgedaan.

Financiële baten en lasten

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren.

Lasten

Alle kosten worden direct toegerekend aan de doelstelling. Op basis van feitelijke bestedingen worden de kosten gealloceerd aan de verschillende landschapsfondsen. Organisatiekosten en kosten voor overhead worden toegerekend aan 'beheer en administratie'. Er vindt geen toerekening van indirecte kosten plaats aan de doelstelling.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van indirecte methode.

Toelichting op de balans

A. Financiële vaste Activa

	2022 EUR	2021 EUR
Noord Oost Twente	9.710.000	11.110.000
Hof van Twente	1.343.034	1.343.034
Hardenberg	2.848.134	2.848.134
Steenwijkerland	2.359.557	2.359.557
Staphorst	2.305.443	2.305.443
Twenterand	151.250	151.250
Dalfsen	1.400.000	1.400.000
Netwerkstad	2.436.966	2.436.966
Haaksbergen	302.500	302.500
Rijssen-Holten	670.000	670.000
Hellendoorn	206.250	206.250
Ommen	64.366	64.366
Wierden	1.182.500	1.505.000
	24.980.000	26.702.500

De financiële vaste activa bestaan uit deposito's die via Rabo Doelsparen overeenkomsten voor meerdere jaren zijn vastgezet bij lokale Rabobanken. Deze deposito's zijn niet vrij opneembaar. Over de inlegperiode zijn vaste afspraken gemaakt over het uit te keren rentebedrag.

B. Vorderingen en overlopende activa

	2022 EUR	2021 EUR
Debiteuren	28.195	30.760
Te vorderen rente	813.679	854.327
	841.874	885.087

Debiteuren

Per 31-12-2022 zijn er nog vorderingen op Enschede, SPLIJ+ en Kostbaar Salland, dit zijn facturen voor de verrichte werkzaamheden over 2021 en 2022. Deze vorderingen zullen in 2023 ingelost worden. Het vormen van een voorziening is daarmee niet nodig.

Te vorderen rente

De nog te vorderen rente over 2022 wordt geheel in 2023 ontvangen.

De rentebaten over 2022 zijn gedaald ten opzichte van 2021 als gevolg van vrijval van deposito's.

C. Overige Liquide middelen

	2022 EUR	2021 EUR
Liquide middelen	5.635.819	5.141.533
	<u>5.635.819</u>	<u>5.141.533</u>

De overige liquide middelen zijn terstond opeisbaar.

D. Reserves

	2022 EUR	2021 EUR
Continuïteitsreserve	<u>929.029</u>	<u>968.912</u>

De continuïteitsreserve is 3% van de totale reserves en fondsen en is een buffer om eventuele onverwachte ontwikkelingen in de toekomst te kunnen opvangen.

	Stand per 1 januari 2022 EUR	Bestedingen via resultaat bestemming EUR	Stand per 31 december 2022 EUR
Landschapsfonds Hof van Twente	63.705	3.507	60.198
Landschapsfonds Hardenberg	115.517	5.583	109.934
Landschapsfonds Noord Oost Twente	389.548	10.235	379.312
Landschapsfonds Steenwijkerland	68.944	3.436	65.508
Landschapsfonds Staphorst	76.288	3.357	72.931
Landschapsfonds Twenterand	11.485	686	10.798
Landschapsfonds Dalfsen	56.587	2.854	53.734
Landschapsfonds Netwerkstad	91.021	4.274	86.747
Landschapsfonds Haaksbergen	22.948	1.092	21.856
Landschapsfonds Rijssen-Holten	25.306	1.607	23.699
Landschapsfonds Hellendoorn	6.666	391	6.275
Landschapsfonds Ommen	2.719	239	2.480
Landschapsfonds Wierden	38.178	2.622	35.556
Totaal	<u>968.912</u>	<u>39.883</u>	<u>929.029</u>

De cijfers over 2021 zijn gerubriceerd ten einde vergelijkbaarheid met 2022 mogelijk te maken. Het betreft de presentatiecorrecties in de balans, die als gevolg van een bestuursbesluit vanaf 2022 anders gepresenteerd wordt. Besloten is om 3% van het totale vermogen te reserveren als continuïteitsreserve. Het resterende deel is beschikbaar voor de uitvoering en beheer van de Landschapsfondsen. Op pagina 22 wordt het effect van de presentatiecorrectie zichtbaar gemaakt.

E. Fondsen

	Stand per 1 januari 2022	Bestedingen via resultaat bestemming	Stand per 31 december 2022
	EUR	EUR	EUR
Landschapsfonds Hof van Twente	2.059.806	113.391	1.946.415
Landschapsfonds Hardenberg	3.735.042	180.503	3.554.539
Landschapsfonds Noord Oost Twente	12.595.379	330.947	12.264.432
Landschapsfonds Steenwijkerland	2.229.176	111.096	2.118.080
Landschapsfonds Staphorst	2.466.643	108.556	2.358.087
Landschapsfonds Twenterand	371.335	22.193	349.142
Landschapsfonds Dalfsen	1.829.661	92.263	1.737.397
Landschapsfonds Netwerkstad	2.943.006	138.177	2.804.829
Landschapsfonds Haaksbergen	741.990	35.303	706.688
Landschapsfonds Rijssen-Holten	818.237	51.958	766.279
Landschapsfonds Hellendoorn	215.537	12.647	202.890
Landschapsfonds Ommen	87.920	7.737	80.183
Landschapsfonds Wierden	1.234.424	84.769	1.149.655
Totaal	31.328.155	1.289.539	30.038.616

Deze fondsen dienen voor het uitvoeren en beheer van de Groene en Blauwe Diensten-regeling; Vanuit de fondsen worden langjarige contracten gesloten met grondeigenaren van landschapselementen. De looptijd van deze fondsen bedraagt maximaal 30 jaar. Wanneer de middelen na einde looptijd niet volledig zijn besteed zal in het kader van de samenwerkingsovereenkomst nadere afspraken worden gemaakt over het saldo met de betreffende gemeente.

De cijfers over 2021 zijn gerubriceerd ten einde vergelijkbaarheid met 2022 mogelijk te maken. Het betreft de presentatiecorrecties in de balans, die als gevolg van een bestuursbesluit vanaf 2022 anders gepresenteerd wordt. Besloten is om 3% van het totale vermogen te reserveren als continuïteitsreserve. Het resterende deel is beschikbaar voor de uitvoering en beheer van de Landschapsfondsen. Op pagina 22 wordt het effect van de presentatiecorrectie zichtbaar gemaakt.

F. Langlopende schulden

	31 dec. 2022	31 dec. 2021
	EUR	EUR
Gemeente Staphorst	281.472	281.472
Totaal Langlopende schulden	281.472	281.472

In 2020 is er door de Gemeente Staphorst een extra storting in het fonds gedaan voor herstel, nieuwe aanleg en duurzaam beheer van landschapselementen binnen de Gemeente Staphorst betreft het gebied van de pilot van langjarig landschapsbeheer Staphorst. Mocht er in de jaren 2020-2026 minder contracten worden afgesloten dan beoogd in het bidbook Langjarig landschapsbeheer Staphorst, dan vordert de Gemeente Staphorst het resterende bedrag weer terug vanuit de posten aanleg en herstel en onderhoud en beheer.

De samenwerkingsovereenkomst Groene Diensten Elzensingellandschap tussen de Stichting Groene Blauwe Diensten en de Gemeente Staphorst, die in 2010 is aangegegaan, is van toepassing op dit project.

G. Kortlopende schulden

	31 dec. 2022	31 dec. 2021
	EUR	EUR
Crediteuren	107.554	62.307
Nog te betalen beheervergoeding	83.706	65.552
Nog te betalen bankkosten	177	180
Nog te betalen rente	8.545	13.551
Accountantskosten	8.246	7.913
Nog te betalen overige onkosten	348	1.078
Totaal Kortlopende schulden	208.576	150.581

Crediteuren

De post Crediteuren betreft beheervergoedingen. De vergoedingen zijn begin 2023 voldaan.

Nog te betalen beheervergoeding

Onder de post nog te betalen beheervergoeding worden diverse beheervergoedingen verantwoord die betrekking hebben op het jaar 2022 en voorgaande jaren. De vergoedingen zullen gedurende 2023 worden uitbetaald aan de contractanten.

Nog te betalen bankkosten

Betreft in 2023 in rekening gebrachte kosten die betrekking hebben op 2022.

Nog te betalen rente

Betreft in 2023 in rekening gebrachte kosten die betrekking hebben op 2022.

Accountantskosten

Betreft een kortlopende schuld voor de controle vanuit de accountant voor de beoordeling van de jaarrekening 2022.

Nog te betalen overige onkosten

Betreft in 2023 in rekening gebrachte kosten RvT die betrekking hebben op 2022.

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

H. Meerjarige financiële verplichtingen

Voor groene en blauwe diensten zijn contracten afgesloten voor een periode van maximaal 30 jaar. Grondeigenaren die een landschapselement op hun grondgebied willen aanleggen, beheren of onderhouden, dragen bij aan behoud van het unieke Overijsselse landschap en krijgen hiervoor van SGBDO een overeengekomen beloning. De aangegane verplichtingen tot en met 31 december betreffen per landschapsfonds:

	2022 EUR	2021 EUR
Landschapsfonds Hof van Twente	1.862.893	1.885.513
Landschapsfonds Hardenberg	3.000.331	3.091.175
Landschapsfonds Noord Oost Twente	12.887.171	13.274.607
Landschapsfonds Steenwijkerland	1.810.345	1.967.127
Landschapsfonds Staphorst	1.803.422	1.820.887
Landschapsfonds Twenterand	342.572	320.553
Landschapsfonds Dalfsen	1.660.965	1.783.917
Landschapsfonds Netwerkstad	2.623.450	2.796.848
Landschapsfonds Haaksbergen	655.519	672.861
Landschapsfonds Rijssen-Holten	762.322	819.941
Landschapsfonds Hellendoorn	190.779	205.174
Landschapsfonds Ommen	74.693	83.416
Landschapsfonds Wierden	1.053.725	1.134.407
Totaal	28.728.186	29.856.426

SGBDO heeft een gegarandeerde rente op haar fondsvermogen. Op basis van deze gegarandeerde rente en een adequate financiële planning wordt een deel van de verplichtingen gedekt door de gegarandeerde rente.

Vanwege diverse uitputtingsmethodes per landschapsfonds is het niet mogelijk om een onderverdeling per categorie (< 1 jaar, 1 – 5 jaar en > 5 jaar) aan te brengen.

Toelichting op de staat van baten en lasten

I. Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten

	Werkelijk 2022 EUR	Begroting 2022 EUR	Werkelijk 2021 EUR
Kostbaar Salland	12.925	10.075	16.074
Stichting Part. Landschapsdiensten IJsseldelta+	1.200	7.565	6.465
Landschapsfonds Enschede	5.850	6.530	9.267
	<u>19.975</u>	<u>24.170</u>	<u>31.806</u>

De controlewerkzaamheden van SPLIJ+ van 2022 zijn doorgezet naar 2023 en zodoende ook pas in 2023 gefactureerd,

J. Baten van overheden

	Werkelijk 2022 EUR	Begroting 2022 EUR	Werkelijk 2021 EUR
Baten van provincies	4.275	40.000	15.105
Baten van gemeenten	-	-	50.000
	<u>4.275</u>	<u>40.000</u>	<u>65.105</u>

Bijdrage provincie

De begrote bijdrage voor een GIS-applicatie is door beleidswijziging komen te vervallen. De gerealiseerde bijdrage betreft een aanvullende opdracht betreffende Overijsselse dienstenbundel.

K. Besteed aan doelstellingen

	Werkelijk 2022 EUR	Begroting 2022 EUR	Werkelijk 2021 EUR
Aanleg, beheer en herstel:			
Kosten particulier beheer	1.649.602	1.803.670	1.761.512
Totale directe kosten	<u>1.649.602</u>	<u>1.803.670</u>	<u>1.761.512</u>

Het verschil wordt veroorzaakt doordat in 2022 minder contracten een periodieke vergoeding ontvingen. En ook zijn er van een groot aantal contracten de uitbetaling van de jaarlijkse vergoeding opgeschort omdat hier eerst nog uitvoering van herstel plaats moest vinden.

Bestedingspercentage

Onderstaand is de verhouding van de totale bestedingen aan de doelstellingen in relatie met de totale lasten procentueel weergegeven:

	Begroting 2022	Werkelijk 2021
Totaal besteed aan doelstelling	1.803.670	1.761.512
Totaal lasten	2.312.020	2.189.030
Totaal lasten exclusief lasten die geen onderdeel zijn van 15% berekening	2.187.830	2.033.011
Bestedingspercentage lasten	78,0%	80,5%
Bestedingspercentage lasten exclusief lasten die geen onderdeel zijn van 15%	82,4%	86,6%

Over de gehele looptijd mag het gemiddelde bestedingspercentage niet minder zijn dan 85%. Doordat in 2022 nog relatief veel nieuwe contracten zijn opgestart is dit percentage in 2022 niet gerealiseerd. In de latere jaren zal dit rechtgetrokken worden wanneer ook de vrije middelen zijn besteed. In 2022 zijn extra overheadkosten gemaakt ten behoeve van extra controles, Infografic en inwerken nieuw personeel.

Kostenpercentage fondsenwerving

SGBDO maakt geen kosten voor fondsenwerving. De verhouding van de kosten fondsenwerving in relatie tot de totale baten is dan ook nihil.

L. Beheer en administratie

	Begroting 2022 EUR	Werkelijk 2021 EUR
Administratie en beheer Landschap Overijssel	436.444	361.028
Kosten overige fondsen	24.170	22.062
Accountantskosten	8.500	8.337
Verzekeringen	1.000	981
Contractbeheersysteem	25.236	25.065
Kosten bestuur/RvT	5.000	6.247
Overig	8.000	3.798
	508.350	427.518

Administratie en beheer Landschap Overijssel

De organisatiekosten worden gemaakt ten behoeve van het afsluiten van nieuwe contracten en het houden van toezicht of de landschapselementen conform contracten worden beheerd en onderhouden.

Kostenpercentage beheer en administratie

	Werkelijk 2022	Begroting 2022	Werkelijk 2021
Totaal kosten beheer en administratie	510.644	508.350	427.518
Waarvan onderdeel van de 15% afspraak	380.218	384.160	271.499
Totaal lasten	2.160.246	2.312.020	2.189.030
Totaal lasten exclusief lasten die geen onderdeel zijn van 15% berekening	2.029.820	2.187.830	2.033.011
Percentage kosten beheer en administratie	23,6%	22,0%	19,5%
Percentage kosten beheer en administratie binnen 15% afspraak	18,7%	17,6%	13,4%

M. Financiële baten en lasten

	Werkelijk 2022 EUR	Begroting 2022 EUR	Werkelijk 2021 EUR
Rentebaten	820.942	854.171	863.688
Rentelasten en bankkosten	-14.367	-	-20.588
	806.575	854.171	843.100

Rentebaten

Bij de bankinstelling zijn de middelen in diverse spaardeposito's vastgelegd. Voor 2022 zijn de rentebaten te hoog begroot. Daarnaast waren de rentevoorraeden voor de r/c rekeningen minder gunstig geworden.

N. Toelichting lasten verdeling

Specificatie en verdeling kosten naar bestemming in EUR 1.000.

Bestemming	Besteed aan Doelstellingen	Totaal werkelijk 2022	Begroot 2022	Totaal werkelijk 2021
Lasten	Aanleg, beheer en herstel			
	EUR	EUR	EUR	EUR
Verstekte (project)subsidies en bijdragen				
Afdrachten aan verbonden organisaties				
Aankopen en verwervingen				
Uitbesteed werk	1.650	1.650	1.804	1.762
Communicatiekosten				
Personeelskosten				
Huisvestingskosten				
Kantoor- en algemene kosten		511	508	428
Afschrijving				
Totaal	1.650	2.161	2.312	2.190

Personeelsbestand

Gedurende het boekjaar 2022 waren er, evenals in 2021, geen werknemers in dienst van de stichting.

Transacties met verbonden partijen

Er hebben geen transacties met verbonden partijen plaatsgevonden.

Bezoldiging bestuurders

Bestuurs- en Raad van Toezichtleden kunnen een bescheiden vacatievergoeding en een gangbare reis- en onkostenvergoeding declareren voor het werk dat zij uitvoeren voor de stichting. In 2022 is daar (gedeeltelijk) gebruik van gemaakt en een totaalbedrag van €5.156 uitgekeerd.

Voorstel tot resultaatbestemming

Het bestuur van de stichting heeft voorgesteld het resultaat over 2022 als volgt te bestemmen:

Toevoegingen/onttrekkingen aan:

Continuïteitsreserve	-39.883
Landschapsfondsen	-1.289.539

Resultaat

€ -1.329.421

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben geen gebeurtenissen na balansdatum plaatsgevonden.

Ondertekening bestuur

Delfsen ... 2023

M. Knol
Voorzitter SGBDO

J.D. Alsema
Bestuurslid SGBDO

Overige gegevens

Statutaire bepaling inzake resultaatbestemming

Ingevolge artikel 14 van de statuten van de stichting staat het resultaat ter beschikking aan het bestuur, die deze geheel of gedeeltelijk kan bestemmen voor de reserves en fondsen.

Nevenvestigingen

De stichting beschikt niet over nevenvestigingen.

Beoordelingsverklaring van de onafhankelijke accountant

BEOORDELINGSVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan de raad van toezicht van Stichting Groene en Blauwe Diensten Overijssel

Onze conclusie

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Stichting Groene en Blauwe Diensten Overijssel te Dalfsen beoordeeld.

Op grond van onze beoordeling hebben wij geen reden om te veronderstellen dat de in dit rapport opgenomen jaarrekening geen getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Groene en Blauwe Diensten Overijssel per 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

De jaarrekening bestaat uit:

1. De balans per 31 december 2022.
2. De staat van baten en lasten over 2022.
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor onze conclusie

Wij hebben onze beoordeling verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 2400 'Opdrachten tot het beoordelen van financiële overzichten'. Deze beoordeling is gericht op het verkrijgen van een beperkte mate van zekerheid. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de beoordeling van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Groene en Blauwe Diensten Overijssel zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Daarnaast hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen assurance-informatie voldoende en geschikt is als basis voor onze conclusie.

Verantwoordelijkheden van het bestuur en raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de entiteit.

Onze verantwoordelijkheden voor de beoordeling van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een beoordelingsopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven conclusie.

De mate van zekerheid die wordt verkregen bij een beoordelingsopdracht is aanzienlijk lager dan de zekerheid die wordt verkregen bij een controleopdracht verricht in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden. Derhalve brengen wij geen controleoordeel tot uitdrukking.

Wij hebben deze beoordeling professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse Standaard 2400.

Onze beoordeling bestond onder andere uit:

- Het verwerven van inzicht in de entiteit en haar omgeving en in het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving, om gebieden in de jaarrekening te kunnen identificeren waar het waarschijnlijk is dat zich risico's op afwijkingen van materieel belang voor zullen doen als gevolg van fouten of fraude, het in reactie hierop opzetten en uitvoeren van werkzaamheden om op die gebieden in te spelen en het verkrijgen van assurance-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor onze conclusie;
- Het verkrijgen van inzicht in de administratieve systemen en administratie van de entiteit en het overwegen of deze gegevens opleveren die adequaat zijn voor het doel van het uitvoeren van cijferanalyses;
- Het inwinnen van inlichtingen bij het bestuur en andere functionarissen van de entiteit;
- Het uitvoeren van cijferanalyses met betrekking tot de informatie opgenomen in de jaarrekening;
- Het verkrijgen van assurance-informatie dat de jaarrekening overeenstemt met of aansluit op de onderliggende administratie van de entiteit;
- Het evalueren van de verkregen assurance-informatie;
- Het overwegen van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren of de door het bestuur gemaakte schattingen redelijk lijken;
- Het overwegen van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- Het overwegen of de jaarrekening, inclusief de gerelateerde toelichtingen, een getrouw beeld lijkt te geven van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Almelo, 5 juli 2023

Eshuis Registeraccountants B.V.

w.g. R.B.J. Balk MSc RA

Bijlage 1: Liquiditeitsprognoses per fonds

Zie bijlage 1.7. Liquiditeitsprognoses